

Comptabilitat simultània

Valoració i control dels
intangibles en la gestió integral

Salvador Guasch

Pròleg Oriol Amat

ACCID

Associació
Catalana de
Comptabilitat i
Direcció

Tots els drets reservats. Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només pot ser realitzada amb l'autorització dels seus titulars, excepte excepció prevista per la llei. Dirigeixi's a CEDRE (Centre Español de Drets Reprògràfics, www.cedro.org) si necessita fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra.

© ACCID, 2013

Disseny coberta: Gráficas Rey, SL

Fotocomposició: Gráficas Rey, SL

ISBN: 978-84-87543-24-1

Dipòsit legal: B-2977-2013

Impress per: Gráficas Rey, SL

Índex

PRÒLEG	9
I. INTRODUCCIÓ	11
II. INTANGIBILITAT, INTEGRALITAT I COMPTABILITAT	15
A. INTANGIBILITAT	15
B. INTEGRALITAT	15
1. Visió lògica	15
2. Racionalitat	15
3. Atenció	16
4. Satisfacció	16
5. Humilitat	17
6. Integralitat	17
7. Simultaneïtat	17
C. UN NOU MODEL D'EMPRESA	18
1. Direcció per valors	18
2. Gestió per valors	19
3. Control de valors	21
D. UNA EMPRESA MÉS CONSCIENT	21
1. Consciència empresarial	22
2. Globalització de la consciència	22
3. Economia integral	23
4. Economia simultània	23
E. COMPTABILITAT SIMULTÀNIA	23
1. Comptabilitat financera	23
2. Comptabilitat integral i integrada	24
3. Estats de situació i gestió alternatius	25

III. VALORS, RECURSOS I ACTIVITATS INTANGIBLES DE L'EMPRESA	27
A. VALORS INTANGIBLES	27
1. Valors intangibles segons el seu origen.....	27
1.1. Valors autogenerats	28
1.2. Valors adquirits (Actius Intangibles)	28
1.3. Valors afegits	28
2. Valors intangibles segons el seu contingut	28
2.1. Valors aspiracionals	29
2.2. Valors normatius	29
2.3. Valors essencials	29
2.4. Valors accidentals	29
2.5. Valors funcionals.....	29
2.6. Valors substantius	30
B. RECURSOS I ACTIVITATS INTANGIBLES	30
1. Recursos intangibles	30
2. Activitats intangibles	30
C. ELS MULTIOBJECTIUS EN LA VISIÓ INTEGRAL	31
IV. IDENTIFICACIÓ, MESURAMENT, VALORACIÓ I INFORMACIÓ DELS INTANGIBLES NO ADQUIRITS	33
A. IDENTIFICACIÓ	33
1. Identificació dels intangibles estratègics previstos.....	33
1.1. Visió	33
1.2. Intenció.....	33
1.3. Missió	34
2. Identificació dels intangibles bàsics	34
3. Clarificació	34
B. VALORACIÓ NO MONETÀRIA	35
1. Valoració quantificada	35
2. Valoració consultada	35
3. Valoració percebuda	36
4. Valoració aproximada.....	36
5. Valoració circular	36
6. Valoració consensuada	37
7. Valoració funcional	37
C. INFORMACIÓ MATRICIAL	37

V. ESTRUCTURACIÓ DELS INTANGIBLES	41
A. PATRIMONI INTEGRAL	41
B. ESTRUCTURES DE L'EMPRESA INTEGRAL	42
1. Estructures tangibles.....	43
1.1. Estructura financera	43
1.2. Estructura econòmica	43
2. Estructures intangibles.....	44
2.1. Actius intangibles	44
2.1.1. Estructura humana	45
2.1.2. Estructura organitzacional	45
2.1.3. Estructura relacional	45
2.1.4. Capital intangible	45
2.2. Passius intangibles.....	46
2.2.1. El Passiu intangible com a origen de l'Actiu intangible	46
2.2.2. El Passiu intangible com a minoració o compensació de l'Actiu intangible.....	46
2.2.3. Diversos passius	47
2.2.3.1. Passius humans	47
2.2.3.2. Passius organitzacionals	47
2.2.3.3. Passius relacionals	47
2.3. Capital Intangible Net.....	47
VI. MATRIUS QUANTIFICABLES DELS VALORS INTANGIBLES DE L'EMPRESA	49
A. VALORS HUMANS (VH)	49
1. Matriu bàsica dels valors humans	49
2. Matrius de definició i valoració humana	50
B. VALORS ORGANITZACIONALS (VO)	60
1. Matriu bàsica dels valors organitzacionals	60
2. Matrius de definició i valoració organitzacional	61
C. VALORS RELACIONALS (VR)	81
1. Les parts interessades	81
1.1. Tasques a desenvolupar	81
1.2. Detecció	82
1.3. Implicació.....	82
1.4. Informació.....	83
1.5. Associació i col·laboració.....	83
1.6. Pràctiques operacionals i transaccionals	84

1.7. Competència oberta	84
1.8. <i>Accountability</i>	85
2. Matriu bàsica de valors relacionals	86
3. Matrius de definició i valoració relacional	87
VII. ELS RESULTATS INTANGIBLES PODEN QUALIFICAR O DESQUALIFICAR ELS RESULTATS ECONÒMICS DE LA COMPTABILITAT FINANCERA	103
7.1. La unitat com a índex de sostenibilitat global	103
7.2. Factor 1	103
7.3. Coeficients de valor.....	104
7.4. Diferents sistemes.....	104
VIII. ELS VALORS t+i DE LA REPUTACIÓ CORPORATIVA (RC): COHERÈNCIA I ALINEAMENT	107
IX. CAS PRÀCTIC: Ecoint.....	119
X. CONCLUSIONS	127
<i>A. ANNEXOS.....</i>	<i>128</i>
1. Informe Capital Intangible	128
2. Informe Reputació Corporativa	128
<i>B. ÍNDEX ESTRUCTURAT DELS VALORS INTANGIBLES .....</i>	<i>130</i>
<i>C. GLOSSARI .....</i>	<i>146</i>
<i>D. NORMES DE QUALITAT DE REFERÈNCIA .....</i>	<i>158</i>
<i>E. BIBLIOGRAFIA .....</i>	<i>161</i>

No fixis l'atenció en un sol punt

Dante Alighieri. Divina Comedia

Pròleg

En un llibre de management s'han de donar diverses condicions perquè sigui d'interès. En primer lloc, ha de tractar un tema rellevant. En segon lloc, ha d'aportar elements nous que ajudin a entendre millor la temàtica tractada o ha d'aportar propostes que siguin d'utilitat. Finalment, ha d'estar redactat en un llenguatge atractiu per a la lectura.

Pel que fa a la rellevància del tema tractat en aquest llibre, podem recordar que la comptabilitat té diversos objectius, i entre ells en podem destacar l'obtenció d'informació útil per a conèixer la situació de l'empresa; i també informació rellevant per a la presa de decisions. Per això, la comptabilitat ha d'aportar dades fiables. Però fa molts anys que s'estan identificant diversos problemes, com el de la insuficient fiabilitat que tenen sovint moltes de les dades comptables. També és un problema pendent de resoldre la manca de correspondència entre els comptes anuals i la realitat de les empreses. Això afecta essencialment la manca de correspondència entre els valors comptables i els valors de mercat de molts actius, com poden ser sobretot bona part dels immobilitzats. En el cas de les empreses que utilitzen les Normes Internacionals d'Informació Financera ja queda resolt el problema de les plusvàlues en els immobles, ja que tenen l'opció de comptabilitzar-los a valor de mercat.

Però queda pendent de resoldre's la valoració dels intangibles generats internament. Es tracta d'elements relacionats amb les persones, les xarxes de clients, les marques, la capçalera en un mitjà de comunicació o el planter en una entitat esportiva, per exemple. Aquests elements no es tenen en compte en la comptabilitat financera. Com diu encertadament en Salvador Guasch en el llibre, la ciència econòmica no estudia prou la realitat empresarial en tots els seus aspectes quantitius i qualitius.

És veritat que s'ha avançat força en la mesura d'aquells intangibles generats internament sobre els quals es poden fer estimacions raonables dels fluxos de caixa que poden produir, ja que hi han metodologies ben establertes per a fer-ne una valoració. Estem parlant d'intangibles com les marques, les carteres de clients i similars. En principi, els mètodes més acceptats calculen el valor actual dels fluxos futurs que s'estima que poden generar els intangibles. De tota manera, aquests càlculs no apareixen normalment reflectits en els comptes de la comptabilitat financera.

En canvi, hi ha d'altres intangibles que afecten l'equip humà, l'estructura organitzacional i l'estructura relacional en què s'ha avançat molt menys, sobretot per la seva dificultat en mesurar l'impacte econòmic. Aquest és un terreny que és d'un gran valor estratègic per a qualsevol organització. És un tema de gran rellevància i, per això, és un gran encert

la temàtica que aborda el llibre. Sens dubte, cal molta recerca a fi d'aconseguir una mica més de llum que ajudi a mesurar millor. Com es reconeix sovint, el que no es mesura no existeix o si anem una mica més lluny, el que no es mesura no es pot gestionar.

Com apuntava al principi, també cal que el llibre aportï elements nous i propostes útils. Aquesta condició també es compleix, ja que en Salvador Guasch compta amb una sòlida formació humanista i econòmica; i una experiència interdisciplinària i també una perspectiva molt internacional. Entre moltes iniciatives, ha liderat el Fòrum de Gestió Integral i la comissió d'Intangibles de l'ACCID, entitat de què n'és un dels socis fundadors. Això li permet aportar una visió integral de l'empresa, on els elements intangibles treballen conjuntament amb els tangibles. Com diu en el llibre: la intangibilitat és la dimensió de les coses invisibles, que no es poden comptar amb unitats monetàries però que per tal d'aconseguir els objectius proposats en cal fer gestió per la seva importància estratègica. No és fàcil mesurar l'intangible. Fer-ho de forma objectiva és impossible. Però cal mesurar-lo i gestionar-lo. Entre les grans aportacions del llibre cal destacar, en primer lloc, la sistematització en la classificació dels intangibles. I, en segon lloc, la proposta d'unitats de valor per a la mesura dels intangibles.

Finalment, en un llibre de management és important que la redacció sigui amena. Això també s'ha aconseguit en aquest llibre, ja que s'equilibra molt bé el rigor de les anàlisis i propostes amb la claredat expositiva. En definitiva, estem davant d'una aportació necessària i que pot ajudar a crear i desenvolupar empreses millors, més humanes i més sostenibles. Poques persones estan tan autoritzades com en Salvador Guasch per a escriure un llibre com aquest.

Oriol Amat
Catedràtic de la Universitat Pompeu Fabra